

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A székelység számos olyan kimagasló tudóst adott a nemzetnek, akik maradandót alkottak a kultúra különböző területén. Közéjük tartozik Dr. Jancsó Benedek (1854–1930), akinek az életútját, a nemzet haladásáért és a székelységért végzett munkásságát – majd hetvenévnnyi elhallgatás után – most kezdjük újra megismerni és fölfedezni. Igazi tudós tanár volt: irodalomtörténész és nyelvész, írt publicisztikát, tanulmányokat és történeti munkát, alapított és szerkesztett folyóiratot, ismerte az oktató-nevelő munka, valamint a népművelés elméletét és gyakorlatát, dolgozott az oktatásirányítás, a kultúrpolitika területén, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjai közé választotta, a kisebbségpolitika és nemzetiségi ügyek elismert szakértőjének számított. E kiragadott néhány példa is jól érzékelteti, milyen meghatározó szerepet töltött be a magyar szellemi életben és művelődésben.

A Bethlen Gábor fejedelemtől nemességet nyert család sarja a kolozsvári és bécsi egyetemi évek után a Szenczi Molnár Albertről szóló doktori értekezésével alapozza meg tudományos pályáját. Közel három évtizedig tanított középiskolában, nemcsak magyart és latint, hanem ha a szükség úgy kívánta, más tárgyakat is, volt osztályfőnök, a tanári könyvtár őre és gimnáziumigazgató is. A szakmai közélet szervezőjeként folyóiratot alapított, és tanulmányokkal, cikkekkel támogatta a középiskolai oktatás megújítását. Miniszteri megbízásra részletes elemzést készített Románia oktatásügyi és műveltségi helyzetéről, majd 1895-től a báró Bánffy Dezső vezette kormány nemzetiségi ügyosztályát vezette. A kisebbségi kérdés és a román nemzetegyesítő, hódító politika tudományosan is elismert szakértőjévé vált. Gróf Apponyi Albert minisztersége alatt 1907-től kidolgozta, majd szervezte az iskolán kívüli oktatást, az úgynevezett szabadoktatást, amely a művelődés és a felnőttképzés szempontjából is előremutató volt. Az első világháború alatt a bukaresti osztrák-magyar katonai parancsnokság nemzetiségügyi előadója. 1918 novemberében egyik alapítója a Székely Nemzeti Tanácsnak. Trianon után megírta és kiadta Erdély történetét, részt vett a Népies Irodalmi Társaság titkos tevékenységében, amelynek célja az volt, hogy anyagilag támogassa a Magyarországon tanuló erdélyi diákokat. Megszervezte továbbá Bartók Béla és Kodály Zoltán Erdélyi magyarság – Székely népdalok című gyűjteményének megjelentetését magyar, angol és francia nyelven. Dr. Jancsó Benedek haláláról a legnevesebb folyóiratok emlékeztek meg, mint a Századok, a Magyar Szemle, a Társadalomtudomány.

A Jancsó-életmű oktatásügyi, pedagógiai részének föltárásával és elemzésével máig adós volt a tudomány. Erre vállalkozott most Dr. Jáki László neveléstörténész, bibliográfus. A kötet az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet Pedagógiai Könyvtár és Múzeum TUDÓS TANÁROK – TANÁR TUDÓSOK könyvsorozatában Jancsó Benedek címmel 2012-ben jelent meg. A könyvet a Jancsó Alapítvány a Pedagógiai Könyvtár közreműködésével adta ki. A kiadvány célja az volt, hogy a neveléstörténet eszközeivel bemutassa a székely-magyar tudós pedagógiai munkásságát és elképzeléseit, tisztelegve annak értékei előtt.

A könyv bemutatójára 2013. március 6-án, szerdán az OFI Pedagógiai Könyvtár és Múzeum dísztermében (Budapest VIII. ker., Könyves Kálmán krt. 40. 2. em.) 10 órai kezdettel kerül sor. A bemutatót megnyitja **Dr. Kaposi József**, az OFI főigazgatója, köszöntőt mond **Dr. Hoffmann Rózsa** közoktatásért felelős államtitkár és **Dr. Jancsó Antal** kuratóriumi elnök. Dr. Jancsó Benedek munkásságáról ismertetőt tart **Dr. Raffay Ernő** egyetemi tanár és **Dr. Jáki László** neveléstörténész.